

2025

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL0400304

(Political Processes in India)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct option of the following :

তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

- (a) On which date was the Indian Election Commission established?

কোন তাৰিখে ভাৰতবৰ্ষৰ নিৰ্বাচন আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল ?

- (i) 15th August, 1947

১৫ আগষ্ট, ১৯৪৭

- (ii) 26th November, 1949

২৬ নৱেম্বৰ, ১৯৪৯

(2)

(iii) 25th January, 1950

২৫ জানুৱাৰী, ১৯৫০

(iv) 26th January, 1950

২৬ জানুৱাৰী, ১৯৫০

(b) Under the Representation of the People Act, which of the following categories does not enjoy reservation of seats?

জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইনৰ অধীনত তলৰ কোনটো সম্প্ৰদায়ে সংৰক্ষণৰ সুবিধা লাভ নকৰে?

(i) Scheduled Caste

অনুসূচিত জাতি

(ii) Scheduled Tribe

অনুসূচিত জনজাতি

(iii) Bhutiya-Lepcha

ভুটীয়া-লেপচা

(iv) OBCs

অন্যান্য পিছপৰা সম্প্ৰদায়

(c) Who founded the Bahujan Samaj Party?

বহুজন সমাজ পাৰ্টিৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন?

(i) B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

A25/820

(Continued)

(3)

(ii) Kanshi Ram

কাঁশি ৰাম

(iii) Mayawati

মায়াবতী

(iv) Jyotiba Phule

জ্যোতিৰা ফুলে

(d) Who was the Chairperson of the National Planning Committee (NPC) of 1938?

১৯৩৮ চনত গঠিত নেশ্বনেল প্লেনিং কমিটিৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল?

(i) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(ii) Mahatma Gandhi

মহাত্মা গান্ধী

(iii) Subhas Chandra Bose

সুভাষ চন্দ্ৰ বসু

(iv) Lal Bahadur Shastri

লাল বাহাদুৰ শাস্ত্ৰী

A25/820

(Turn Over)

(4)

(e) In which year was the Armed Forces (Special Powers) Act enacted?

সশস্ত্র বাহিনী (বিশেষ অধিকাৰ) আইন কোন চনত
প্রণয়ন কৰা হৈছিল ?

(i) 1942

১৯৪২

(ii) 1947

১৯৪৭

(iii) 1950

১৯৫০

(iv) 1958

১৯৫৮

(f) Which of the following is not a feature of the Proportional Representation system?

তলত উল্লেখ কৰা কোনটো সমানুপাতিক প্রতিনিধিত্বমূলক
ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য নহয় ?

(i) Seats are allocated in proportion to the votes secured by each party
দলবিলাকে লাভ কৰা ভোটৰ অনুপাতে আসন
আৱণ্টিত হয়

(ii) It ensures the representation of minority groups

এই ব্যৱস্থাই সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়সমূহৰ প্রতিনিধিত্ব
নিশ্চিত কৰে

(5)

(iii) It usually leads to coalition governments

সাধাৰণতে এই ব্যৱস্থাই সন্মিলিত চৰকাৰৰ ফালে
ঠেলি দিয়ে

(iv) It leads to a stable government

এই ব্যৱস্থাই সুস্থিৰ চৰকাৰ প্রতিষ্ঠা কৰে

(g) Under whose Prime Ministership were the Mandal Commission recommendations implemented in India?

তলত উল্লেখ কৰা কোনগৰাকী প্রধানমন্ত্ৰীত্বৰ কালত
ভাৰতবৰ্ষত মণ্ডল আয়োগৰ পৰামৰ্শৱলী বলৱৎ কৰা
হৈছিল ?

(i) Indira Gandhi

ইন্দিৰা গান্ধী

(ii) Rajiv Gandhi

ৰাজীৱ গান্ধী

(iii) V. P. Singh

ভি. পি. সিং

(iv) Atal Bihari Vajpayee

অটল বিহাৰী বাজপেয়ী

(6)

(h) Who coined the term 'Congress System' to describe the nature of Indian politics after Independence?

স্বাধীনতাৰ পাছৰ ভাৰতীয় ৰাজনীতিক বুজাবৰ বাবে কোনে 'কংগ্ৰেছ ব্যৱস্থা' অভিধাটো প্ৰয়োগ কৰিছিল?

(i) Ram Manohar Lohia

ৰাম মনোহৰ লোহিয়া

(ii) Rajni Kothari

ৰজনী কুঠাৰী

(iii) Granville Austin

গ্ৰেনভিল অষ্টিন

(iv) Christophe Jaffrelot

খ্ৰিষ্টোফ জেফ্ৰেল'ট

2. Answer the following questions (any six) :
2×6=12

তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention two differences between the First-past-the-post and Proportional Representation system.

সংখ্যাধিক্য ভোটৰে নিৰ্বাচিত জনপ্ৰতিনিধিত্ব ব্যৱস্থা আৰু সমানুপাতিক জনপ্ৰতিনিধিত্ব ব্যৱস্থাৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

A25/820

(Continued)

(7)

(b) Mention two criteria to be recognized as a national party.

ৰাষ্ট্ৰীয় দল হিচাপে স্বীকৃতি পাবলৈ প্ৰয়োজন হোৱা দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।

(c) Mention two adverse impacts of 'development'.

'উন্নয়ন'ৰ দুটা নেতিবাচক পৰিণতি উল্লেখ কৰা।

(d) How is an election commissioner appointed?

কেনেকৈ নিৰ্বাচন আয়োগৰ এগৰাকী সদস্যক নিযুক্তি দিয়া হয়?

(e) Mention two negative dimensions of the multi-party system in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ বহুদলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা নেতিবাচক দিশ উল্লেখ কৰা।

(f) "Despite their criminal records, parties favour candidates with criminal backgrounds while distributing tickets." What can be the reason behind this?

"অপৰাধ কৰাৰ প্ৰমাণ থকাৰ পাছতো টিকট বিতৰণৰ সময়ত ৰাজনৈতিক দলবিলাকে অপৰাধৰ অভিযোগ থকা লোককেই টিকট দিয়ে।" ইয়াৰ অন্তৰালত কি কাৰণ থাকিব পাৰে?

A25/820

(Turn Over)

- (g) Mention two preventive detention laws enacted in India.

ভাৰত চৰকাৰে প্ৰণয়ন কৰা প্ৰতিৰোধমূলক আটক সম্পৰ্কীয় দুখন আইনৰ নাম লিখা।

- (h) Give two examples of the coercive nature of the Indian State.

ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ দমনমূলক চৰিত্ৰৰ দুটা উদাহৰণ দাঙি ধৰা।

- (i) What are the perks of getting recognized as a National or a State Party in India during elections time?

ৰাষ্ট্ৰীয় বা ৰাজ্যিক দল হিচাপে স্বীকৃতি পাবলৈ ৰাজনৈতিক দলে নিৰ্বাচনৰ সময়ত কি সুবিধা লাভ কৰে?

- (j) What are two potential implications of the Indian Government's recent decision to conduct a caste census?

ভাৰত চৰকাৰে শেহতীয়াকৈ গ্ৰহণ কৰা জাতি গণনাৰ দুটা সম্ভাৱ্য ফলাফল কি হ'ব পাৰে?

3. Answer the following questions (any four) : $5 \times 4 = 20$

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What do you mean by the Congress system? What was the role of opposition during the Congress system?

কংগ্ৰেছ ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজায়? কংগ্ৰেছ ব্যৱস্থাৰ সময়ত বিৰোধীৰ ভূমিকা কেনে আছিল?

- (b) Define politicization of caste. Why does caste still play a major role in Indian politics?

জাতিৰ ৰাজনীতিকৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতীয় ৰাজনীতিত জাতিয়ে এতিয়াও কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে?

- (c) What is a developmental State? Is India a developmental State?

উন্নয়নকাৰী ৰাষ্ট্ৰ বুলিলে কি বুজায়? ভাৰতবৰ্ষ এখন উন্নয়নকাৰী ৰাষ্ট্ৰ হয় নে?

- (d) Explain the features of the Third Electoral System. How did it change the course of Indian politics?

তৃতীয় নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা। ই কেনেকৈ ভাৰতীয় ৰাজনীতিৰ গতি-প্ৰকৃতি সলনি কৰি দিলে?

- (e) What do you mean by affirmative action? Do you think affirmative action policies have succeeded in upholding social justice in India?

ইতিবাচক কৰ্মসূচী বুলিলে কি বুজায়? ইতিবাচক কৰ্মসূচীয়ে ভাৰতবৰ্ষত সামাজিক ন্যায় সুনিশ্চিত কৰিব পাৰিছে নে?

(10)

- (f) Elucidate the reasons for low women representation in the Parliament and the State Legislatures in India. Do you think reservation for women in Legislatures is an enabling step?

ভাৰতীয় সংসদ আৰু বিধানসভাসমূহত মহিলাৰ কমসংখ্যক জনপ্ৰতিনিধিত্বৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
বিধানসভা/লোকসভাত মহিলাৰ বাবে আসন সংৰক্ষণ
এই ক্ষেত্ৰৰ ইতিবাচক পদক্ষেপ হয় নে?

- (g) Mention the key provisions related to qualification and disqualification of Members of the Parliament (MPs) as mentioned in the Representation of the People Act, 1951.

জনপ্ৰতিনিধিত্ব আইন ১৯৫১ৰ অধীনত সাংসদ পদত
অধিষ্ঠিত হোৱাৰ আৰু তাৰ বাবে অযোগ্য বুলি বিবেচিত
হোৱাৰ মূল ব্যৱহাৰলী উল্লেখ কৰা।

- (h) Analyze the role of religion in Indian politics with appropriate examples.

উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে ভাৰতীয় ৰাজনীতিত ধৰ্মৰ
ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(11)

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What factors have made the elections very costly in India? What reforms have been initiated to curb such expenses?

কিবোৰ কাৰকে ভাৰতবৰ্ষৰ নিৰ্বাচন অতি ব্যয়বহুল কৰি
তুলিছে? এই ব্যয়বহুলতা ৰোধ কৰিবৰ বাবে কি ধৰণৰ
সংস্কাৰ সূচনা কৰা হৈছে?

- (b) Discuss the evolution of the party system in India. How do you define the current party system in the country?

ভাৰতবৰ্ষত দলীয় ব্যৱস্থাৰ বিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা
কৰা। বৰ্তমান সময়ৰ দেশৰ দলীয় ব্যৱস্থাক তুমি কিদৰে
অভিহিত কৰিব, খোজা?

- (c) What were the factors that led to the growth of secessionist movements in North-East India? Elaborate with reference to United Liberation Front of Assam.

কিবোৰ কাৰকৰ বাবে উত্তৰ-পূব ভাৰতত বিছিন্নতাবাদী
আন্দোলন গা কৰি উঠিছিল? সংযুক্ত মুক্তিবাৰ্হিনী, অসমৰ
উদাহৰণ দি বহলাই লিখা।

- (d) How did the implementation of Mandal Commission Report influence caste-based politics in India? Elaborate with examples.

মণ্ডল আয়োগৰ প্ৰতিবেদন বলৱৎ কৰাটোৱে কেনেকৈ
ভাৰতবৰ্ষত জাতি-ভিত্তিক ৰাজনীতিক প্ৰভাৱান্বিত
কৰিছিল? উদাহৰণৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

- (e) Is India still a welfare State? Elaborate your answer with appropriate examples.

ভাৰতবৰ্ষ এতিয়াও এখন কল্যাণকাৰী ৰাষ্ট্ৰ হয় নে?
উপযুক্ত উদাহৰণ দাঙি ধৰি ব্যাখ্যা কৰা।

★ ★ ★

Total number of printed pages – 11

3 (Sem-4/CBCS) POL HC 1

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL – HC – 4016

**[Political Processes and Institution in
Comparative Perspective (PPICP)]**

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) The first use of the concept of political culture was made by

ৰাজনৈতিক সংস্কৃতি অৱধাৰণাটো পোন প্ৰথমে কোনে
প্ৰয়োগ কৰিছিল ?

(i) Lucian Pye

লুচিয়ান পাই

(ii) Karl Deutsch

কাৰ্ল ডয়েট্চ

(iii) G. B. Powell

জি. বি. পাওৱেল

(iv) Gabriel Almond

গেব্ৰিয়েল অলমন্ড

(b) Who founded the Bharatiya Janata Party (BJP) ?

ভাৰতীয় জনতা পাৰ্টি (বি.জে.পি.) কোনে গঠন কৰিছিল?—

(i) Bhartiya Jana Sangh

ভাৰতীয় জনসংঘ

(ii) Syama Prasad Mukherjee

শ্যামাপ্ৰসাদ মুখাৰ্জী

(iii) Deendayal Upadhyay

দীনদয়াল উপাধ্যায়

(iv) Madan Mohan Malaviya

মদন মোহন মালব্য

(c) How many countries in the world for a federal political system?

বিশ্বৰ কেইখন দেশত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থা আছে?

(i) 42

৪২

(ii) 25

২৫

(iii) 33

৩৩

(iv) 18

১৮

(d) Coalition Government means -
মিত্ৰ জোটৰ চৰকাৰ মানে -

(i) Government formed by two or more parties

দুই বা ততোধিক ৰাজনৈতিক দলৰে গঠিত চৰকাৰ

(ii) Government that remains in power in five years

পাঁচ বছৰ ক্ষমতাত থকা চৰকাৰ

- (iii) Government with the State parties
চৰকাৰৰ লগত ৰাজ্যিক দল থকা
- (iv) Government that makes law with
Consensus
সহমতৰে আইন প্ৰণয়ন কৰা চৰকাৰ

(e) New institutionalism emphasis on -
নব্য আনুষ্ঠানিকতাবাদে গুৰুত্ব দিয়ে-

- (i) Institution rather than Individuals
ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তে অনুষ্ঠান
- (ii) A balance between Individual and
Institution
ব্যক্তি আৰু অনুষ্ঠানৰ মাজত ভাৰসাম্য

- (iii) A group theory in politics
ৰাজনীতিত গোট তত্ত্ব
- (iv) Economics dominates over politics
ৰাজনীতিত অৰ্থনীতিৰ আধিপত্য

(f) Which of the following is not a feature
of Election system in India ?
তলৰ কোনটো ভাৰতৰ নিৰ্বাচন ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য নহয়?

- (i) Universal Adult Franchise
সাৰ্বজনীন প্ৰাপ্তবয়স্ক ভোটাধিকাৰ

(ii) Secret voting
গোপন ভোটদান

(iii) Reservation of seat in the legislative
for the member of Schedule Caste
and Schedule Tribes
অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত জনজাতিৰ
সদস্যসকলৰ বাবে বিধানসভাত আসন সংৰক্ষণ কৰা

(iv) Communal electorate
সাম্প্ৰদায়িক ভোটাধিকাৰ

(g) In which of the following articles of the
Constitution of India, the adult
franchise is mentioned ?
ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদৰ প্ৰাপ্তবয়স্ক
ভোটাধিকাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে ?

(i) Article 323
অনুচ্ছেদ ৩২৩

(ii) Article 326
অনুচ্ছেদ ৩২৬

(iii) Article 327
অনুচ্ছেদ ৩২৭

(iv) Article 323
অনুচ্ছেদ ৩২৩

(h) Who is the founder of the Bahujan Samaj Party (BSP) ?

বহুজন সমাজ পাৰ্টিৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন?

(i) Jyotiba Phule

জ্যোতিবা ফুলে

(ii) Kanshi Ram

কাশী ৰাম

(iii) B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আম্বেদকাৰ

(iv) Sahu Maharaj

চাহ মহাৰাজ

(i) Which of the following is usually considered as definitive characteristics of a modern state ?

তলত দিয়া কোনটোক সাধাৰণতে আধুনিক ৰাষ্ট্ৰৰ নিৰ্দিষ্ট বৈশিষ্ট্য বুলি গণ্য কৰা হয়?

(i) Democracy

গণতন্ত্ৰ

(ii) Monopoly on the legitimate use of force

বল প্ৰয়োগৰ বৈধ ব্যৱহাৰৰ ওপৰত, একচেটিয়া অধিকাৰ

(iii) Being a global power

বিশ্ব শক্তি হোৱা

(iv) Hosting the Olympics

অলিম্পিক আয়োজন কৰা

(j) Write one feature of the first wave of democratization.

গণতান্ত্ৰিকৰণৰ প্ৰথমটো পৰ্যায়ৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention two unitary states in the World.

বিশ্বৰ দুখন একাত্মক ৰাষ্ট্ৰৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(b) Write two merits of federalism.

যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় দুটা দুটা লিখা।

(c) Point out the two differences between Old institutionalism and New institutionalism.

নব্য অনুষ্ঠানিকতাবাদ, পৌৰাণিক / প্ৰাচীন অনুষ্ঠানিকতাবাদৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(d) Write two demerits of multi party system.

বহুদলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।

(e) Point out the two differences between Confederation and Federation.

যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজ্যসংঘৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer the following questions in brief:
(any four)

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Mixed Political Culture

মিশ্ৰ ৰাজনৈতিক সংস্কৃতি

(b) Proportional Representation

সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব

(c) Coalition Government

মিত্ৰজোটৰ চৰকাৰ

(d) Nation State

জাতি-ৰাষ্ট্ৰ

(e) Multi-party system

বহু-দলীয় ব্যৱস্থা

(f) Merits of federalism

যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ গুণসমূহ

4. Answer the following questions : (any four)
10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) What is Political Culture? Discuss its importance.

ৰাজনৈতিক সংস্কৃতি কি? ইয়াৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Define new institutionalism and discuss its nature.

নব্য অনুষ্ঠানিকতাবাদ কি? ইয়াৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) What do you meant by First-Past-the-Past-Voting system? Describe its advantages and disadvantages.

সকল বহুত্ব ব্যৱস্থা বা প্ৰথম স্থান লাভ কৰিলে বিজেতা হোৱা পদ্ধতিৰ ভোট ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ গুণ আৰু অসুবিধা (দোষ) সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

What is the system of Proportional Representation? Point out its merits and demerits.

সমানুপাতিক প্রতিনিধিত্ব ব্যৱস্থা কি? ইয়াৰ গুণ আৰু দোষসমূহ লিখা।

(c) Define Party System? Discuss the various types of party system.

দলীয় ব্যৱস্থাৰ সংজ্ঞা দিয়া? দলীয় ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is meant by bi-party system? Describe its merits and demerits.

দ্বি-দলীয় ব্যৱস্থা কি? দ্বি-দলীয় ব্যৱস্থাৰ গুণ আৰু দোষসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is Nation State? Describe the different challenges to Nation State.

জাতিৰাষ্ট্ৰ কি? জাতিৰাষ্ট্ৰৰ বিভিন্ন প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

What is Federation? Explain the differences between Federation and Confederation.

যুক্তৰাষ্ট্ৰ কি? যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাজ্যসংঘৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Total number of printed pages – 7

3 (Sem-4/CBCS) POL HC 2

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL – HC – 4026

**(Public Policy and Administration
in India)**

Full Marks : 80

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the meaning of Public Policy ?
লোক নীতিৰ অৰ্থ কি?

(b) Which is the supreme public policy making body in India ?

ভাৰতবৰ্ষত চূড়ান্ত লোক নীতি নিৰ্ধাৰক সংস্থাটো কি?

(c) What do you mean by decentralisation of power?

ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ মানে কি?

(d) Who is the father of local self-government of India?

ভাৰতৰ স্থানীয় স্ব-শাসন ব্যৱস্থাৰ পিতৃ কোন?

(e) Who elects the President of Gaon Panchayat?

গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাপতিক কোনে নিৰ্বাচন কৰে?

(f) What do you mean by budget?

বাজেট বুলিলে কি বুজা?

(g) Write *one* advantage of E-governance.

ই-শাসনৰ এটা সুবিধা লিখা।

(h) The word Budget was first used in which country?

বাজেট শব্দটো পোন প্ৰথম কোন দেশত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল?

(i) Write *one* feature of the Right to Information Act, 2005.

২০০৫ চনৰ তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইনৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Which country first introduced citizen's charter?

কোন দেশে প্ৰথমে নাগৰিক চনদৰ সূচনা কৰিছিল?

2. Answer the following in very short :

2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Write *two* importance of Public Policy.

লোক নীতিৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

(b) Write the name of *two* local governance institution in India.

ভাৰতৰ দুটা স্থানীয় শাসনৰ অনুষ্ঠানৰ নাম লিখা।

(c) Write *two* importance of Gender Budgeting.

লিংগ বাজেটৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

(d) Write *two* functions of Gao Sabha.

গাওঁ সভাৰ দুটা কাৰ্য্যাবলী লিখা।

(e) Write *two* features of E-governance.

ই-শাসনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on *any four* of the following : $5 \times 4 = 20$

নিম্নলিখিত যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Nature of Public Policy

লোক নীতিৰ প্ৰকৃতি

(b) Gram Sabha

গাওঁ সভা

(c) Importance of Decentralisation

বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ গুৰুত্ব

(d) Citizen's charter

নাগৰিক চনদ

(e) Significance of Budget in Public Administration

লোক প্ৰশাসনত বাজেটৰ গুৰুত্ব

(f) MGNREGA

এম: জি: এন: আৰ: ই: জি: এ:

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is public policy formulation? Discuss its various stages. $3 + 7 = 10$

লোক নীতি নিৰ্ধাৰণ কি? ইয়াৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহৰ আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

What is policy implementation? Discuss about various problems in public policy implementation in India. $3 + 7 = 10$

নীতি কাৰ্য্যকৰীকৰণ কি? ভাৰতবৰ্ষত লোক নীতি কাৰ্য্যকৰী কৰণত দেখা দিয়া বিভিন্ন সমস্যাৰলী সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the importance features of the 73rd Constitution Amendment Act of Indian Constitution.

ভাৰতৰ সংবিধানৰ ৭৩তম সংবিধান সংশোধনীৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

Discuss the Composition, Powers and Functions of Gao Panchayats.

গাওঁ পঞ্চায়তৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যাবলী আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the nature and effectiveness of Parliamentary control over the budget with regard to its enactment and implementation.

বাজেট গ্ৰহণ আৰু কাৰ্য্যকৰীকৰণত সংসদীয় নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰকৃতি আৰু কাৰ্য্যকৰিতা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

Discuss the role of the Estimate Committee and Public Accounts Committee in budget process in India.

ভাৰতৰ বাজেট প্ৰক্ৰিয়াত আনুমানিক ব্যয় কমিটি আৰু চৰকাৰী হিচাপ কমিটিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss the Right to Education Act, 2009.

শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

Discuss about the National Health Mission in the objective of social welfare.

সমাজ কল্যাণৰ লক্ষ্যত ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য অভিযান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL0400104

(Understanding International Relations)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct answer : 1×8=8

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) Which of the following best describes the core assumption of Realism in International Relations (IR)?

তলত উল্লিখিত কোনটো উক্তিৱে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত বাস্তৱবাদৰ মূল ধাৰণাক ব্যাখ্যা কৰে ?

(i) States act primarily to promote global cooperation and economic interdependence.

ৰাষ্ট্ৰই মূলতঃ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সহযোগিতা আৰু পাৰম্পৰিক অৰ্থনৈতিক নিৰ্ভৰশীলতা প্ৰসাৰৰ বাবে কাম কৰে।

(2)

(ii) International institutions are the main actors in world politics.

আন্তর্জাতিক অনুষ্ঠানসমূহ বিশ্ববাজনীতিৰ মূল কৰ্তা।

(iii) States are rational actors that seek power and security in an anarchic international system.

ৰাষ্ট্ৰসমূহ যুক্তিবাদী কৰ্তা যিয়ে নৈৰাজ্যিক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাত নিজৰ ক্ষমতা আৰু সুৰক্ষা সুনিশ্চিত কৰিব বিচাৰে।

(iv) Non-state actors are more influential than States in global affairs.

গোলকীয় পৰিঘটনাত অ-ৰাষ্ট্ৰীয় কৰ্তাসমূহ ৰাষ্ট্ৰবিলাকতকৈ অধিক প্ৰভাৱশালী।

(b) According to Liberalism in IR theory, what is a key factor in promoting peace among nations?

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ উদাৰতাবাদী তত্ত্বৰ মতে ৰাষ্ট্ৰবিলাকৰ মাজত শান্তি প্ৰসাৰ কৰাৰ মূল উপায় কি?

(i) Balance of power

ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য

(ii) Economic and institutional interdependence

অৰ্থনৈতিক আৰু প্ৰতিষ্ঠানিক পাৰস্পৰিক নিৰ্ভৰশীলতা

(iii) Military superiority

সামৰিক শ্ৰেষ্ঠত্ব

(iv) National sovereignty

ৰাষ্ট্ৰীয় সাৰ্বভৌমত্ব

A25/818

(Continued)

(3)

(c) According to Marxist theory in IR, global inequality is primarily a result of

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ মাৰ্ক্সবাদী তত্ত্বমতে গোলকীয় বৈষম্য মূলতঃ নিম্নোক্ত কোনটো কাৰকৰ ফলশ্ৰুতি?

(i) military conflicts between powerful States

শক্তিশালী ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজৰ সামৰিক সংঘৰ্ষ

(ii) the anarchic nature of the international system

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ নৈৰাজ্যিক প্ৰকৃতি

(iii) the capitalist mode of production and exploitation of the Global South

পুঁজিবাদী উৎপাদন ব্যৱস্থা আৰু গোলকীয় দক্ষিণৰ শোষণ

(iv) ineffective diplomacy and international law

অকাৰ্যক্ষম কূটনীতি আৰু আন্তর্জাতিক আইন

(d) Which of the following is an example of a feminist critique in IR?

তলত উল্লিখিত কোনটো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ নাৰীবাদী সমালোচনাৰ এটা উদাহৰণ হয়?

(i) The focus on economic structures over political ideology

ৰাজনৈতিক মতবাদতকৈ অৰ্থনৈতিক গাঁথনিৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব

A25/818

(Turn Over)

(4)

- (ii) The marginalization of women's voices in conflict and peacebuilding সংঘৰ্ষ আৰু শান্তি প্ৰতিষ্ঠাৰ সময়ত নাৰীসকলৰ মতামতৰ প্ৰতি অৱহেলা
- (iii) The inefficiency of international institutions আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অনুষ্ঠানসমূহৰ অকাৰ্যক্ষমতা
- (iv) The overemphasis on global trade relations গোলকীয় বাণিজ্যিক সম্পৰ্কৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব
- (e) Which of the following policies introduced by Mikhail Gorbachev contributed to the end of the Cold War? মিখাইল গৰ্বাছেভে প্ৰৱৰ্তন কৰা নিম্নোক্ত কোনটো নীতিয়ে শীতল যুদ্ধৰ অৱসানৰ ক্ষেত্ৰত অৰিহণা যোগাইছিল ?
- (i) Truman Doctrine ট্ৰুমান ডকট্ৰিন
- (ii) Marshall Plan মাৰ্ছেল প্লেন
- (iii) Glasnost and Perestroika গ্লাছনষ্ট আৰু পেৰেষ্ট্ৰইকা
- (iv) Iron Curtain আইৰণ কাৰ্টেইন

A25/818

(Continued)

(5)

- (f) What is the primary purpose of the International Monetary Fund (IMF)? আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রানিধি (IMF)ৰ মূল উদ্দেশ্য কি ?
- (i) To fund large-scale infrastructure projects in developing countries উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰৰ বৃহৎ আন্তঃগাঁথনিমূলক প্ৰকল্পলৈ অনুদান আগবঢ়োৱা
- (ii) To promote free trade by reducing tariffs and trade barriers বাণিজ্যিক শুল্ক আৰু প্ৰতিবন্ধকতা হ্ৰাস কৰি মুক্ত বাণিজ্যৰ প্ৰসাৰ কৰা
- (iii) To provide short-term financial assistance to countries facing balance of payments problems দেশসমূহক পৰিশোধৰ ভাৰসাম্য সমস্যাৰ সমাধানৰ বাবে হ্ৰস্বম্যাদী অৰ্থনৈতিক সাহায্য প্ৰদান কৰা
- (iv) To enforce international environmental standards আন্তৰ্জাতিক পাৰিৱেশিক মানদণ্ড বলৱৎ কৰা
- (g) Which International Agreement is best known for addressing climate change through legally binding commitments to reduce greenhouse gas emissions? আইনগতভাৱে বাধ্যতামূলক দায়বদ্ধতাৰ দ্বাৰা সেউজগৃহ গেছ নিৰ্গমন হ্ৰাস কৰি জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ সমস্যা সমাধান কৰাৰ ক্ষেত্ৰত নিম্নোক্ত কোনখন আন্তৰ্জাতিক চুক্তি আটাইতকৈ বেছি জনাজাত ?
- (i) Paris Agreement (2015) পেৰিছ চুক্তি (২০১৫)

A25/818

(Turn Over)

(6)

(ii) Montreal Protocol (1987)

মণ্ট্ৰীল প্ৰট'কল (১৯৮৭)

(iii) Kyoto Protocol (1997)

কিয়োট' প্ৰট'কল (১৯৯৭)

(iv) Stockholm Declaration (1972)

ষ্টকহ'ম ঘোষণাপত্ৰ (১৯৭২)

(h) Which IR theory tends to view international terrorism as a threat to State sovereignty and national security, justifying strong military responses?

নিম্নোক্ত কোনটো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ তত্ত্বই আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্ত্ৰাসবাদক ৰাষ্ট্ৰীয় সাৰ্বভৌমত্ব আৰু জাতীয় নিৰাপত্তাৰ প্ৰতি ভাবুকি হিচাপে গণ্য কৰি তাৰ সামৰিক প্ৰত্যুত্তৰক ন্যায্যতা প্ৰদান কৰে ?

(i) Liberalism

উদাৰতাবাদ

(ii) Constructivism

সংগঠনবাদ

(iii) Realism

বাস্তৱবাদ

(iv) Marxism

মাৰ্ক্সবাদ

A25/818

(Continued)

(7)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write two functions of the World Bank.

বিশ্ববেংকৰ দুটা কাৰ্যৰ বিষয়ে লিখা।

(b) Name two books written by Hans Morgenthau.

হেন্স মৰগেন্থ'য়ে প্ৰণয়ন কৰা দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(c) Mention two factors that led to the Second World War.

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ সূচনা কৰা দুটা কাৰক উল্লেখ কৰা।

(d) What is the full form of START and SALT?

START আৰু SALT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(e) Mention two features of the Rio Earth Summit.

ৰিঅ' ধৰিত্ৰী সন্মিলনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(f) Write two causes of 'Cuban Missile Crisis'.

'কিউবান্ মিছাইল সংকট'ৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

A25/818

(Turn Over)

- (g) Mention any two theorists who have contributed to the feminist approach to understanding of International Relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ নাৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত অবিহণা আগবঢ়োৱা যি কোনো দুজন তাত্ত্বিকৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (h) Mention any two factors leading to the First World War.

প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধ সূচনা কৰা যি কোনো দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

- (i) Identify any two causes of the Cold War.

শীতল যুদ্ধৰ যি কোনো দুটা কাৰণ চিহ্নিত কৰা।

- (j) Discuss two features of Neo-liberalism.

নব্য-উদাৰতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ দুটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

3. Answer any four of the following questions : 5×4=20

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What are the main assumptions of Realism in International Relations?

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ বাস্তৱবাদী তত্ত্বৰ মূল অভিধাৰণাসমূহ কি কি ?

- (b) How does Liberalism view the role of international institutions in global politics?

উদাৰতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীয়ে গোলকীয় ৰাজনীতিত আন্তৰ্জাতিক অনুষ্ঠানসমূহৰ ভূমিকাক কিদৰে ব্যাখ্যা কৰে ?

- (c) Discuss the importance of NAM during the Cold War.

শীতল যুদ্ধৰ সময়ত গোষ্ঠী নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) What are the primary functions of the International Monetary Fund (IMF)?

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রানিধি (IMF)ৰ মূল কাৰ্যসমূহ কি কি ?

- (e) Discuss how human security is different from traditional national security.

মানৱীয় সুৰক্ষাৰ ধাৰণাটো পৰম্পৰাগত জাতীয় সুৰক্ষাৰ ধাৰণাৰ পৰা কিদৰে পৃথক ?

- (f) What is the primary purpose of the G20?

G20 ৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কি ?

- (g) What role do international organizations, like the UNHCR, play in managing migration?

প্ৰব্ৰজনৰ ব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰত UNHCR আদিৰ দৰে আন্তৰ্জাতিক অনুষ্ঠানসমূহে কি ধৰণৰ ভূমিকা পালন কৰে ?

- (h) What is the difference between domestic terrorism and international terrorism?

আভ্যন্তৰীণ সন্ত্রাসবাদ আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্ত্রাসবাদৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কি ?

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

নিম্নোক্ত প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Compare and contrast Realism and Liberalism in International Relations. Discuss their key assumptions about human nature, the international system and the role of States and international institutions in shaping global politics.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কত বাস্তৱবাদ আৰু উদাৰতাবাদৰ মাজত তুলনা আৰু পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা। এই দুই পৰম্পৰাই মানৱ প্ৰকৃতি, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থা আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ লগতে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় অনুষ্ঠানসমূহে গোলকীয় ৰাজনীতিৰ গতি নিৰ্ধাৰণত পালন কৰা ভূমিকা সম্বন্ধে পোষণ কৰা মূল অভিধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the Marxist approach to International Relations. How does this theory explain global inequality and the dynamics of power between the Global North and Global South? Critically evaluate its relevance in the post-Cold War world.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ প্ৰতি মাৰ্ক্সবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। এই দৃষ্টিভঙ্গীয়ে কি ধৰণেৰে গোলকীয় অসমতা আৰু গোলকীয় উত্তৰ আৰু গোলকীয় দক্ষিণৰ ক্ষমতাৰ গতি-প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰে? এই দৃষ্টিভঙ্গীৰ শীতল যুদ্ধোত্তৰ বিশ্বত প্ৰাসংগিকতা সম্পৰ্কে সমালোচনামূলক মূল্যায়ন আগবঢ়োৱা।

(c) How does feminist approach in International Relations challenge traditional theories? Discuss the ways in which feminist scholars address issues such as gender, power and representation in global politics, and the implications for policy and diplomacy.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ প্ৰতি নাৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গীয়ে কি ধৰণেৰে পৰম্পৰাগত তত্ত্বসমূহক প্ৰত্যাহ্বান জনায়? নাৰীবাদী চিন্তাবিদসকলে কি ধৰণেৰে লিংগ, ক্ষমতা আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনীতিত প্ৰতিনিধিত্ব আদি বিষয়ৰ লগতে তাৰ নীতি আৰু কূটনীতিৰ ক্ষেত্ৰত থকা প্ৰভাৱৰ সম্বন্ধে আলোচনা কৰে?

(d) Analyze the impact of globalization on regional economic integration. How have organizations like the European Union (EU) and the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) contributed to both regional cooperation and competition in the global economy?

ক্ষেত্ৰীয় অৰ্থনৈতিক একত্ৰীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্বায়নৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা। ইউৰোপিয়ান ইউনিয়ন (EU) আৰু এছ'চিয়েছন অৱ ছাউথইষ্ট এছিয়ান নেছনছ (ASEAN)ৰ দৰে সংস্থাসমূহে কি ধৰণেৰে ক্ষেত্ৰীয় সহযোগিতা আৰু গোলকীয় অৰ্থনৈতিক প্ৰতিযোগিতাৰ ক্ষেত্ৰত অৱদান আগবঢ়ায়?

- (e) Evaluate the effectiveness of the G20 and BRICS in fostering global economic stability and addressing pressing global issues such as trade imbalances, climate change and financial crises. Which of these groups has been more successful in implementing meaningful change?

গোলকীয় অর্থনৈতিক স্থিৰতাৰ বিকাশ আৰু বাণিজ্যিক অসন্তুলন, জলবায়ু পৰিৱৰ্তন আৰু বিত্তীয় সংকট নিৰাময়ৰ ক্ষেত্ৰত G20 আৰু BRICS ৰ কাৰ্যদক্ষতাৰ মূল্যায়ন কৰা। এই দুয়োটাৰ ভিতৰত কোনটো ৰাষ্ট্ৰগোটে অৰ্থবহ পৰিৱৰ্তন কপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত অধিক সফল ?

★ ★ ★

Total number of printed pages-20

3 (Sem-4/CBCS) POL HG/RC 1/2/3

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Generic/Regular Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : POL-HG/RC-4016

(Introduction to International Relations)

OPTION-B

Paper : POL-HG/RC-4026

(Understanding Ambedkar)

OPTION-C

Paper : POL-HG/RC-4036

(Politics of Globalisation)

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

OPTION - A

Paper : POL-HG/RC-4016

(Introduction to International Relations)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who defined "International Politics as struggle for power among nations?"
(Choose correct option)

“আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনীতিক ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত ক্ষমতাৰ বাবে
হোৱা সংঘৰ্ষ” বুলি কোনে সংজ্ঞা দিছিল?
(শুদ্ধ বিকল্প বাছি উলিওৱা)

(i) Kenneth Thompson

কেনেথ থম্পছন

(ii) Hans J. Morgenthau

হনচ্ জে. মৰ্গেনথ

(iii) John Rawls

জন ৰাওলছ

(iv) Franklin Roosevelt

ফ্ৰাঙ্কলিন ৰুচভেল্ট

(b) Who among the following is the author
of the book, *Man, The State and War*?

Man, The State and War গ্ৰন্থখন তলত উল্লেখিত
কোনে ৰচনা কৰিছিল?

(i) T. H. Green

টি. এইচ গ্ৰীন

(ii) E. H. Carr

ই. এইচ. কাৰ

(iii) Kenneth Waltz

কেনেথ ওৱালচ্

(iv) J. S. Mill

জে. এচ. মিল

(c) Name one liberal thinker of
International Relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ এজন উদাৰতাবাদী চিন্তাবিদৰ নাম
লিখা।

(d) In which year was the European Union
formed?

ইউৰোপীয় সংঘৰ গঠন কোন চনত হৈছিল?

(e) Cold War is the "Hot Peace"! - This
was stated by Bernet | Kennedy |
Lippmann. (Write correct option)

শীতল যুদ্ধ হৈছে “গৰম শান্তি” এই কথাষাৰ কৈছিল—
বানেটে/কেনেডিয়ে/লিপমেন। (শব্দ বিকল্পটো লিখা)

(f) Mention *one* feature of Neo-realism.

নব্য বাস্তববাদৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(g) In which year did the Cuba Missile Crisis begin?

কিউৱাৰ মিছাইল সংকট কেতিয়া আৰম্ভ হৈছিল?

(h) Where was the first NAM summit held?

গোষ্ঠী নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ প্ৰথম সন্মিলন ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল?

(i) Write *one* objective of Indian's foreign policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

(j) What is Panchasheel Principles?

পঞ্চশীল নীতি কি?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention *two* principles of Neo-liberalism.

নব্য-উদাৰতাবাদৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(b) Mention *two* limitations of liberalism.

উদাৰতাবাদৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

(c) What is meant by Feminism?

নাৰীবাদ বুলিলে কি বুজা?

(d) Write *two* principles of India's foreign policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ দুটা নীতি লিখা।

(e) Write *two* causes of the cold war.

শীতল যুদ্ধৰ দুটা কাৰণ লিখা।

3. Write short notes on *any four* of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Explain the differences between classical liberalism and neo-liberalism.

ক্লাসিকেল উদাৰতাবাদ আৰু নব্য উদাৰতাবাদৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Causes for the decline of Cold War.

শীতল যুদ্ধ উপশম হোৱাৰ কাৰণসমূহ।

(c) Write a note on the causes of disintegration of Soviet Union.

ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ খণ্ডিতকৰণৰ কাৰণসমূহৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(d) European Union

ইউৰোপীয় সংঘ

(e) Importance of Non-Alignment.

গোষ্ঠীনিৰপেক্ষতাৰ গুৰুত্ব।

(f) What is Wilsonian code?

উইলছনৰ সংহিতা কি?

4. Answer **any four** from the following questions :
10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain Morgenthau's six principles of political realism.

মৰ্গেনথauৰ ৰাজনৈতিক বাস্তৱবাদৰ ছয়টা নীতি ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss briefly the causes and consequences of World War II.

5+5=10

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ কাৰণ আৰু পৰিণতিৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Explain various phases of the Cold War.

শীতল যুদ্ধৰ বিভিন্ন স্তৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the determinants of Indians foreign policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(e) What do you understand by an approach? State and evaluate the liberal approach to international relations.
3+7=10

দৃষ্টিভংগী বুলিলে কি বুজা? আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ উদাৰতাবাদী দৃষ্টিভংগীটো বৰ্ণনাসহ মূল্যায়ন কৰা।

(f) Write a note on the emergence and impact of Cold War on World Politics.
5+5=10

শীতল যুদ্ধৰ আৰম্ভণি আৰু বিশ্ব ৰাজনীতিত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(g) Discuss the dependency theory of international relations.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্কৰ নিৰ্ভৰশীলতা তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(g) Discuss the features and relevance of Non-Aligned Movement.
5+5=10

গোষ্ঠী-নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ বৈশিষ্ট্য আৰু প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

OPTION - B

Paper : POL - HG/RC - 4026

(Understanding Ambedkar)

1. Answer the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What was Dr. Ambedkar's role in the Indian Constitution ?

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ ক্ষেত্ৰত ড॰ আম্বেদকাৰৰ ভূমিকা কি আছিল?

(b) What is the significance of April 14th in India ?

ভাৰতবৰ্ষত ১৪ এপ্ৰিল দিনটোৰ তাৎপৰ্য কি?

(c) What was the Name of the Political Party founded by Dr. Ambedkar ?

ড॰ আম্বেদকাৰে গঠন কৰা ৰাজনৈতিক দলটোৰ নাম কি আছিল?

(d) Which religion did Dr. Ambedkar convert to 1956 ?

১৯৫৬ চনত ড॰ আম্বেদকাৰে গ্ৰহণ কৰা ধৰ্মটো কি আছিল?

(e) What position did Dr. Ambedkar hold in the first Cabinet of Independent India ?

স্বাধীন ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথমখন কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটত ড॰ আম্বেদকাৰে কি দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিল?

(f) Write any one principle of Dr. Ambedkar's "Annihilation of Caste".

ড॰ আম্বেদকাৰৰ "Annihilation of Caste" তাৰ যিকোনো এটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(g) When did Dr. B. R. Ambedkar Pass away and where he buried ?

কিমান চনত ড॰ বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ দেহাবসান হৈছিল আৰু তেখেতক ক'ত অন্তিম সংকাৰ কৰা হৈছিল?

(h) When was Dr. Ambedkar given Bharat Ratna ?

ড॰ আম্বেদকাৰক কিমান চনত ভাৰতৰত্ন প্ৰদান কৰা হৈছিল?

(i) What is the name of Dr. Ambedkar's famous book on the Caste system in India ?

ড॰ আম্বেদকাৰে জাতিব্যৱস্থা সম্পৰ্কে লিখা বিখ্যাত গ্ৰন্থখনৰ নাম কি?

- (j) How many degrees did Dr. B. R. Ambedkar had ?

ড০ বি. আৰ. আম্বেদকাৰে কিমানটা উপাধি (Degree) পাইছিল?

2. Answer the following questions in very short :
2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is the Significance of the "Mahad Satyagraha" led by Dr. Ambedkar in 1927 ?

১৯২৭ চনত ড০ আম্বেদকাৰৰ দ্বাৰা লোবা মহৎ সত্যাগ্ৰহৰ নেতৃত্বৰ তাৎপৰ্য্য কি?

- (b) What is the significance of the "Poona Pact" in the context of Dr. Ambedkar's work ?

"পুনা পেট্ট" (Poona Pact) অৰ ক্ষেত্ৰত ড০ আম্বেদকাৰৰ যি ভূমিকা তাৰ তাৎপৰ্য্য কি?

- (c) What is the significance of the "Ambedkarite Movement in India" ?

"আম্বেদকাৰেট আন্দোলন" যিটো ভাৰতবৰ্ষত হৈছিল সেই ক্ষেত্ৰৰ তাৎপৰ্য্য কি?

- (d) What role did Dr. Ambedkar play in the formation of the Reserve Bank of India (RBI) ?

ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক গঠনৰ ক্ষেত্ৰত ড০ আম্বেদকাৰৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা?

- (e) Dr. Ambedkar was a Prominent leader in the first for woman rights. Which significant legislation did he actively support to improve the legal status of women in India ?

ড০ আম্বেদকাৰ মহিলাৰ অধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত এজন অগ্ৰণী নেতা আছিল। এইক্ষেত্ৰত মহিলাৰ আইনগত মৰ্যাদা বৃদ্ধিৰ বাবে সক্ৰিয়ভাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ বিধিবিধান প্ৰণয়নৰ সমৰ্থনত কি বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছিল লিখা।

3. Write short notes on **any four** of the following :
5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) Write Ambedkar's views on Indian Caste system.

ভাৰতবৰ্ষৰ জাতি ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী সম্পৰ্কে লিখা।

- (b) Write Ambedkar's views on self-respect among untouchables.

অস্পৃশ্যসকলৰ আত্ম-সন্মান সম্পৰ্কত আশ্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভংগী উল্লেখ কৰা।

- (c) Write Ambedkar's views on Humanism and Nationalism.

মানৱতাবাদ আৰু জাতীয়তাবাদ সম্পৰ্কত আশ্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভংগী লিখা।

- (d) What are the Ambedkar's stand on the Partition of India? Write.

ভাৰত বিভাজনৰ সম্পৰ্কত আশ্বেদকাৰৰ স্থিতি কি কি? লিখা।

- (e) Mention the Ambedkar's views on Religion.

ধৰ্মৰ সম্পৰ্কত আশ্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভংগী উল্লেখ কৰা।

- (f) Dr. Ambedkar - The Architect of the Indian Constitution - Explain.

ড० আশ্বেদকাৰ এগৰাকী ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধান প্ৰণেতা - বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer **any four** from the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain the Political thoughts of Dr. B. R. Ambedkar.

ড० আশ্বেদকাৰৰ ৰাজনৈতিক চিন্তাধাৰা বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Discuss the Ambedkar's views on Social Justice.

ড० আশ্বেদকাৰৰ সামাজিক ন্যায্যৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

- (c) Describe Dr. Ambedkar's contribution to the rights of women in India.

ভাৰতবৰ্ষত মহিলাৰ অধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত ড० আশ্বেদকাৰৰ বৰঙণি বৰ্ণনা কৰা।

- (d) Describe the Dr. Ambedkar's views on the relationship between Law and Social Reform.

আইন আৰু সামাজিক সংস্কাৰৰ সম্পৰ্ক ক্ষেত্ৰত ড० আশ্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভংগী বৰ্ণনা কৰা।

- (e) Describe Dr. Ambedkar's role in the Round Table Conferences.

ঘূৰণীয়া মেজ সন্মিলনৰ ক্ষেত্ৰত ড० আশ্বেদকাৰৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

(f) Explain the Relevance of Dr. Ambedkar in present times.

বৰ্তমান সময়ত ড॰ আম্বেদকাৰৰ প্ৰাসংগিকতা বৰ্ণনা কৰা।

(g) Explain Dr. Ambedkar's contribution to Dalit Empowerment in India.

ভাৰতবৰ্ষত দলিত সকলৰ সৱলীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত ড॰ আম্বেদকাৰৰ অৱদান বৰ্ণনা কৰা।

(h) Discuss the Ambedkar's views on Education.

ড॰ আম্বেদকাৰৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত থকা দৃষ্টিভংগী আলোচনা কৰা।

OPTION - C

Paper : POL - HG/RC - 4036

(Politics of Globalisation)

1. Answer the following questions: 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Who introduced the new Economic Policy of India in 1991?

১৯৯১ চনত ভাৰতৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতি কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল?

(b) Multinational Companies entered in the global market with the help of UNO/ UNESCO / WTO.

(Choose the correct option)

UNO / UNESCO / WTO সহায়ত বহুজাতিক কোম্পানীসমূহে বিশ্ব বজাৰত প্ৰৱেশ কৰিছিল।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(c) What is the full form of GDP?

GDPৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি?

(d) Mention any one environmental movement that has a global spirit.

সাৰ্বজনীন ৰূপ থকা যিকোনো এটা পৰিৱেশ আন্দোলনৰ কথা উল্লেখ কৰা।

- (e) The Bretton Wood's Conference was held in the year of _____.

(Fill in the blank)

ব্ৰেটন উড্‌চ সন্মিলন _____ চনত অনুষ্ঠিত হৈছিল।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (f) Name a proponent of Radical Approach to globalization.

বিশ্বায়নৰ সংস্কাৰকাৰী/উগ্র দৃষ্টিভঙ্গীৰ সমৰ্থক এজনৰ নাম লিখা।

- (g) Where is the headquarter of World Trade Organisation located?

বিশ্ব বাণিজ্য সংগঠনৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত?

- (h) India is a member state of G-20.

(Write True or False)

ভাৰত জি-২০ৰ সদস্য ৰাষ্ট্ৰ। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (i) Who wrote the book, *The End of History*?

The End of History নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

- (j) What is Special Economic Zone (SEZ)?

বিশেষ অৰ্থনৈতিক মণ্ডল কি?

2. Answer the following questions in very short :
2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) State *two* main aspects of Liberal Approach to globalization.

বিশ্বায়নৰ উদাৰবাদী দৃষ্টিভঙ্গীৰ দুটা মূল দিশ উল্লেখ কৰা।

- (b) Write *two* arguments against globalization.

বিশ্বায়নৰ বিৰুদ্ধে দুটা যুক্তি লিখা।

- (c) Mention *two* objectives of World Trade Organisation.

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (d) State *any two* characteristics of Transnational Corporations (TNC).

প্ৰান্তীয় দেশীয় নিগম বা কোম্পানীৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (e) Mention *any two* environmental impacts of globalization on developing nations.

উন্নয়নশীল ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ যিকোনো দুটা পৰিৱেশজনীত প্ৰভাৱৰ কথা উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on : (any four)

5×4=20

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Alternative perspectives of Globalisation

বিশ্বায়নৰ বিকল্প দৃষ্টিভঙ্গীসমূহ

(b) Characteristics of Global Economy

বিশ্ব অর্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(c) Impact of Globalization on Civil Society

নাগৰিক সমাজৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ

(d) World Bank

বিশ্ব বেংক

(e) Amnesty International

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ক্ষমাদান সংস্থা

(f) Causes of Migration

প্ৰব্ৰজনৰ কাৰণসমূহ

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define Globalisation. Examine the factors responsible for emergence of Globalisation.

বিশ্বায়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিশ্বায়নৰ উত্থানৰ বাবে দায়ী কাৰকসমূহৰ পৰীক্ষা কৰা।

Or/অথবা

What are the key arguments that support the inevitability of globalization? Discuss.

বিশ্বায়নৰ অপৰিহাৰ্যতাক সমৰ্থন কৰা মূল যুক্তিসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

(b) What is International Monetary Fund? Discuss briefly the role of International Monetary Fund in Global Political Economy.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধি কি? বিশ্ব ৰাজনৈতিক অর্থনীতিত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধিৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or/অথবা

Discuss briefly the positive impact of Globalisation.

বিশ্বায়নৰ ইতিবাচক প্ৰভাৱসমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (c) Explain the key features of the liberal approach to Globalisation.

বিশ্বায়নৰ ক্ষেত্ৰত উদাৰ দৃষ্টিভংগীৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What are the different types of resistance movements against globalization ? Discuss.

বিশ্বায়নৰ বিৰুদ্ধে বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰতিৰোধ আন্দোলনসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

- (d) Critically analyse the economic and cultural dimensions of globalization.

বিশ্বায়নৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক দিশসমূহ সমালোচনাত্মকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

Or / অথবা

In what ways Globalization has affected State Sovereignty ? Explain.

বিশ্বায়নে ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ ওপৰত কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰিছে? ব্যাখ্যা কৰা।

Total number of printed pages – 7

3 (Sem-4/CBCS) POL HC 3

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL – HC – 4036

(Global Politics)

Full Marks : 80

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who wrote the article 'Globalization of the Market'?

'Globalization of the Market' শীৰ্ষক লিখনিটো
কোনে লিখিছিল?

(b) Write the full form of WTO.

WTO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(c) When was the sustainable development policy accepted?

কেতিয়া বহনক্ষম উন্নয়ন নীতি গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

(d) Territoriality implies that human kind is organised principally into exclusive territorial or political communities with fixed borders. (Megrew/Zehfuss/Hirst)

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্প বাছি উলিওৱা)

(e) The Marshall plan was declared in the year 1947. (Write Yes or No)

মাৰ্চাল পৰিকল্পনা ১৯৪৭ চনত ঘোষণা কৰা হৈছিল?

(হয় নে নহয় লিখা)

(f) What is G-77?

G-৭৭ কি?

(g) What is the full form of UNCTAD?

UNCTAD ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি?

(h) Write one principle of World Social Forum.

বিশ্ব সামাজিক সংগঠনৰ এটা নীতি লিখা।

(i) Mention one cause for ozone layer depletion.

অজ'ন স্তৰৰ ক্ষয়ৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(j) Give an example of supra national institution.

অতি ৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

2. Answer the following questions in short:
2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Write one positive and one negative impact of globalisation.

বিশ্বায়নৰ এটা ইতিবাচক আৰু এটা নেতিবাচক প্ৰভাৱ লিখা।

(b) What is shrinking space?

ক্ষেত্ৰ সংকোচন কি?

(c) Mention *two* functions of World Bank.

বিশ্ব বেংকৰ দুটা কাৰ্য্য উল্লেখ কৰা।

(d) Write *any two* objectives of WTO.

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(e) What is zone of turmoil?

মমতাজৰ্জৰ অঞ্চল কি?

3. Write short notes on the following: (*any four*)
5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Characteristics of Globalisation

বিশ্বায়নৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(b) Alternative perspective of socialism

বিকল্প সমাজবাদী দৃষ্টিভঙ্গী

(c) New identity of culture

সংস্কৃতিৰ নতুন পৰিচয়

(d) Global civil society

বিশ্ব অমানবিক সমাজ

(e) Stockholm Conference

স্টকহ'ম সন্মিলন

(f) Wares of terrorism

সন্ত্রাসবাদৰ পৰ্য্যায়

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What are the flows of Globalisation?
Discuss.

বিশ্বায়নৰ প্ৰবাহসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

Or/ নাইবা

What is Global Economy? Discuss
about the Encouraging Development
and Economic Reforms.

বিশ্ব অৰ্থনীতি কি? অৰ্থনৈতিক উৎসাহিকৰণ আৰু
অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) Write a note on cultural globalisation.

OR/নাইবা

সাংস্কৃতিক বিশ্বায়নৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

What is Resisting Globalisation? Write about the contemporary social movement of resisting globalisation.

বিশ্বায়নৰ অতিৰোধ কি? বিশ্বায়ন অতিৰোধৰ সমসাময়িক সামাজিক আন্দোলনৰ বিষয়ে লিখা।

(c) What is Global Warming? What are the causes behind global warming. Discuss.

গ্লোবালীয উষ্ণতা কি? গ্লোবালীয উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ কাৰণসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

OR/নাইবা

What do you understand by Arms control? Highlight about the attempts of Arms control during the post World War.

অস্ত্র-সম্বন্ধ নিয়ন্ত্ৰণ বুলিলে কি বুজা? যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ অস্ত্র-সম্বন্ধ নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰচেষ্টাসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(d) Discuss the crisis brought out by migration in contemporary world.

সমসাময়িক বিশ্বত প্ৰব্ৰজন কৰিয়াই অহা সংকটৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

OR/নাইবা

Write a note on Emerging Multipolarity in global politics.

বিশ্ব ঞ্জালীতিত আবিৰ্ভাৱ ঘটা নতুন মেক বিভক্তকৰণৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

Total number of printed pages – 8

3 (Sem-4/CBCS) POL SE 1/2

2025

POLITICAL SCIENCE

(Skill Enhancement Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION – A

Paper : POL – SE – 4014

(Panchayati Raj in Practice)

OPTION – B

Paper : POL – SE – 4024

(Citizen and Rights)

Full Marks : 50

Time : Two hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

OPTION - A

Paper : POL - SE - 4014

(Panchayati Raj in Practice)

1. Answer the following as directed : $1 \times 4 = 4$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who among the following is considered as the father of Panchayati Raj in India ?

তলত দিয়াসমূহৰ ভিতৰত কাক ভাৰতৰ পঞ্চায়তীৰাজৰ পিতৃ হিচাপে গণ্য কৰা হয়?

- (i) Ashoka Mehta

অশোকা মেহতা

- (ii) B. R. Mehta

বি. আৰ. মেহতা

- (iii) P. V. Narasimha Rao

পি. ভি. নৰসিংহ ৰাও

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (b) Which Committee introduced the Panchayati Raj in India ?

কোনখন কমিটিয়ে ভাৰতত পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থা আৰম্ভ কৰিছিল?

- (c) Who was the first Panchayati Raj Minister in India ?

ভাৰতৰ প্ৰথমগৰাকী পঞ্চায়ত ৰাজ মন্ত্ৰী কোন আছিল?

- (d) Which day is observed as National Panchayati Raj Day in India ?

ভাৰতবৰ্ষত কোনটো দিন ৰাষ্ট্ৰীয় পঞ্চায়তী ৰাজ দিবস হিচাবে পালন কৰা হয়?

2. Write very short answers of the following : $2 \times 3 = 6$

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) What is the slogan of Panchayati Raj ?

পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ মূলমন্ত্ৰ কি?

- (b) Write down the main objective of Panchayati Raj.

পঞ্চায়তী ৰাজৰ মূল উদ্দেশ্য লিখা।

- (c) Write two infra-structure related activities carried out in rural village to improve living conditions and connectivity ?

গ্ৰামীণ ভাৰতৰ জীৱনধাৰণৰ মানদণ্ড আৰু যাতায়ত ও যোগাযোগৰ উন্নয়নৰ স্বার্থত কাৰ্য্যকৰী কৰা দুটা আন্তৰ্গাঁথনিমূলক কাৰ্য্যাবলী লিখা।

3. Write short notes on **any two** of the following : $5 \times 2 = 10$

তলৰ যিকোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা

(a) Features of the Panchayati Raj
পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(b) Ashok Mehta Committee, 1977
অশোক মেহতা কমিটি, ১৯৭৭

(c) Devolution of Power
ক্ষমতাৰ হস্তান্তৰ

(d) Social Audit.
সামাজিক হিচাপ পৰীক্ষা।

4. Answer **any three** of the following questions: $10 \times 3 = 30$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is PESA ? Explain the main objectives of PESA.

পঞ্চায়ত (সম্প্ৰসাৰণ অনুসূচী এলেকা) আইন কি? এই আইনখনৰ মূল উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain how the Panchayati Raj system has contributed towards the socio-economical development of women in India.

ভাৰতবৰ্ষত মহিলাসকলৰ আৰ্থ-সামাজিক বিকাশত পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাই কেনেদৰে অৱদান আগবঢ়াইছে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Critically examine the Panchayati Raj Institutions (PRI's) as the grassroot of democracy in India.

ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰৰ তৃণমূল ব্যৱস্থা হিচাবে পঞ্চায়তী ৰাজ অনুষ্ঠানসমূহক সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা আগবঢ়োৱা।

(d) Explain the process of the formation of Zila Parishad.

জিলা পৰিষদ গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

(e) What is MGNREGA ? Explain its salient features and objectives.

MGNREGA কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Explain the salient features of the 73rd Ammendment Act and its significance.

৭৩-তম সাংবিধানিক সংশোধনী আইনৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আৰু ইয়াৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION – B

Paper : POL – SE – 4024

(Citizen and Rights)

1. Answer the following as directed: $1 \times 4 = 4$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the full form of FIR.

FIR ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(b) Who wrote the book *The Second Sex*?

The Second Sex গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

(c) What do you mean by class?

শ্ৰেণী বুলিলে কি বুজা?

(d) Write the full form of IPC.

IPC ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

2. Write very short answers of the following:

$2 \times 3 = 6$

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Mention *any two* features of caste system

ভাৰতীয় ব্যৱস্থাত যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) What is Sexual Harassment?

যৌন হাৰাছমেন্ট কি?

(c) Define Bail.

জামিনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Write short notes on *any two* of the following: $5 \times 2 = 10$

তলৰ যিকোনো দুটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা :

(a) Legal measures against domestic violence in India

ভাৰতত গাৰ্হস্থ্য হিংসাৰ বিৰুদ্ধে আইনগত ব্যৱস্থাবলী

(b) Types of Bail

জামিনৰ প্ৰকাৰসমূহ

(c) Untouchability (Offences) Act, 1955

অস্পৃশ্যতা (অপৰাধ) আইন, ১৯৫৫

(d) Property Rights of Women in India

ভাৰতত মহিলাৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰ

4. Answer the following questions : (*any three*) $10 \times 3 = 30$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What do you mean by Gender? Distinguish between Sex and Gender?

$3 + 7 = 10$

লিংগ বুলিলে কি বুজা। জৈৱিক লিংগ আৰু সামাজিক লিংগৰ মাজৰ প্ৰভেদ নিৰূপণ কৰা।

- (b) Explain the salient features of the Right to Information Act, 2005.

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫ ৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Define class. Distinguish between 'caste' and 'class'. 3+7=10

শ্ৰেণীৰ সংজ্ঞা দিয়া। জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ মাজৰ প্ৰভেদ নিৰূপণ কৰা।

- (d) Explain various provisions of Indian Constitution relating to Right to Equality of Indian citizen.

ভাৰতীয় নাগৰিকৰ সমতাৰ অধিকাৰ সম্বন্ধীয় সাংবিধানিক প্ৰবন্ধাৱলী ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Write a note on Rights of the Consumer.

উপভোক্তাৰ অধিকাৰ সম্বন্ধে এটি টোকা লিখা।

- (f) Explain various traditional rights of the forest dwellers.

বন্য এলেকাত বাস কৰা (বনাঞ্চলবাসী) সকলৰ বিভিন্ন ধৰণৰ পৰম্পৰাগত অধিকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

1 (Sem-4) POL 4

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL0400404

(Public Policy and Administration in India)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer/Choose the correct option of the following : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

- (a) When was Zero-based Budget introduced in India?

ভাৰতবৰ্ষত কেতিয়া শূন্য-ভিত্তিক বাজেট (ZBB) প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল ?

- (i) 1986

১৯৮৬ চনত

- (ii) 1987

১৯৮৭ চনত

(2)

(iii) 1989

১৯৮৯ চনত

(iv) 1990

১৯৯০ চনত

(b) Who gave the 'systems theory' in public policy?

লোকনীতিত 'systems theory' কোনে প্রৱৰ্তন কৰিছিল?

(i) Woodrow Wilson

উড্ৰ' উইলচন

(ii) Harold Lasswell

হাৰল্ড লাছৱেল

(iii) David Easton

ডেভিড ইষ্টন

(iv) Dwight Waldo

ডৱাইট ৱাল্ডো

(c) Which of the following is *not* correct?

তলৰ কোনটো শুদ্ধ নহয়?

(i) UMANG is developed to drive Mobile Governance in India.

ভাৰতত মোবাইল গৱৰ্ণেন্সক আগুৱাই নিয়াৰ বাবে UMANG বিকশিত কৰা হৈছে।

(3)

(ii) UMANG is developed as a mission by the Ministry of Defence to combat terrorism and to boost the morale of the Agniveer in the Armed Forces.

সন্ত্ৰাসবাদৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিবলৈ আৰু সশস্ত্ৰ বাহিনীত অগ্নিবীৰৰ মনোবল বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰালয়ে UMANGক এক অভিযান হিচাপে বিকশিত কৰিছে।

(iii) UMANG is a key component of the Digital India initiative which is known as Unified Mobile Application for New-age Governance.

UMANG হৈছে ডিজিটেল ইণ্ডিয়া পদক্ষেপৰ এটা মূল উপাদান যিটোক ইউনিফাইড মোবাইল এপ্লিকেচন (Unified Mobile Application)ৰ নিউ-এজ গৱৰ্ণেন্স (New-age Governance) বুলি জনা যায়।

(iv) UMANG is developed by the Ministry of Electronics and Information Technology, Government of India.

ভাৰত চৰকাৰৰ ইলেক্ট্ৰনিকজ্ আৰু তথ্য প্ৰযুক্তি মন্ত্ৰালয়ে UMANG বিকশিত কৰিছে।

(4)

- (d) According to the Lokpal and Lokayuktas Act, 2013, the Lokpal shall consist of maximum _____ members including the Chairperson.

লোকপাল আৰু লোকায়ুক্ত আইন, ২০১৩ৰ মতে, অধ্যক্ষৰ সৈতে অতি বেছি _____ জন সদস্যৰে লোকপাল গঠন হয়।

(i) Seven

সাত

(ii) Eight

আঠ

(iii) Nine

ন

(iv) Ten

দহ

- (e) How many days of employment are guaranteed under MGNREGA?

MGNREGAৰ অধীনত কিমান দিনৰ নিয়োগ নিশ্চিত কৰা হৈছে?

- (f) Which ministry is responsible for implementing the National Health Mission?

ৰাষ্ট্ৰীয় স্বাস্থ্য অভিযান কাৰ্যকৰী কৰাৰ দায়িত্ব কোনটো মন্ত্ৰালয়ৰ?

(5)

- (g) Which of the following approaches to the study of public policy focuses on the roles of institutions like legislatures, courts in the policy-making process?

লোকনীতি অধ্যয়নৰ নিম্নোক্ত কোনটো দৃষ্টিভংগীয়ে নীতি প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত আইনপালিকা, ন্যায়ালয়ৰ দৰে অনুষ্ঠানসমূহৰ ভূমিকাৰ গুৰুত্ব দিয়ে?

(i) Group approach

দলীয় দৃষ্টিভংগী

(ii) Institutional approach

আনুষ্ঠানিক দৃষ্টিভংগী

(iii) Rational choice approach

যুক্তিনিষ্ঠ পছন্দ দৃষ্টিভংগী

(iv) Incremental approach

বৃদ্ধিগত দৃষ্টিভংগী

- (h) Which of the following is the first step in the budget cycle in India?

নিম্নোক্ত কোনটো ভাৰতৰ বাজেট প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰথম পৰ্যায়?

(i) Budget execution

বাজেট কাৰ্যকৰীকৰণ

(ii) Budget enactment

বাজেট ৰূপায়ণ

(6)

(iii) Budget formulation

বাজেট প্রস্তুতকৰণ

(iv) Audit and evaluation

হিচাপ নিৰীক্ষণ আৰু মূল্যায়ন

2. Answer the following questions (any six) :

2×6=12

তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) State any two ways in which public policy is relevant.

লোকনীতিৰ যি কোনো দুটা প্ৰাসংগিক দিশ উল্লেখ কৰা।

(b) State the significance of budgeting.

বাজেট প্ৰস্তুতকৰণৰ দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।

(c) What do you understand by Green Budgeting?

সেউজ বাজেট মানে কি বুজা?

(d) How does policy evaluation contribute to effective governance?

নীতি মূল্যায়নে কেনেদৰে কাৰ্যদক্ষ শাসনত অৰিহণা আগবঢ়ায়?

(e) What is Red Tapism?

ৰঙা ফিটাৰ মেৰপাক মানে কি?

A 25/821

(Continued)

(7)

(f) How can active citizens' participation contribute to good Governance?

সক্ৰিয় জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণে কেনেদৰে সু-শাসনত অৰিহণা যোগায়?

(g) Mention two major challenges in the implementation of the National Food Security Act (NFSA).

ৰাষ্ট্ৰীয় খাদ্য সুৰক্ষা আঁচনি কাৰ্য্যকৰণৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া দুটা প্ৰধান প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

(h) Which Article of the Indian Constitution is related to the Right to Education? Which constitutional amendment included the said Article in the Constitution?

1+1=2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদ শিক্ষাৰ অধিকাৰৰ লগত জড়িত? কোনটো সাংবিধানিক সংশোধনে উক্ত অনুচ্ছেদক সংবিধানৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিলে?

(i) Mention two ways in which government budget affects the economy.

চৰকাৰী বাজেটে অৰ্থনীতিত প্ৰভাৱিত কৰা দুটা দিশ উল্লেখ কৰা।

(j) Mention two aims of MGNREGA.

MGNREGAৰ দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

A25/821

(Turn Over)

(8)

3. Answer the following questions (any four) :

5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Examine the role of different actors (government, civil society, media) in the formulation and implementation of public policy.

চৰকাৰ, নাগৰিক সমাজ আৰু সংবাদ মাধ্যম আদি বিভিন্ন পক্ষৰ লোকনীতি প্ৰস্তুতকৰণ আৰু কাৰ্যকৰীকৰণত ভূমিকা পৰ্যালোচনা কৰা।

(b) Explain the key features of performance budgeting. Distinguish it from zero-based budgeting with suitable examples.

2+3=5

কাৰ্যসম্পাদন বাজেটৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।
উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে ইয়াক শূন্য-ভিত্তিক বাজেটৰ
পৰা পৃথক কৰা।

(c) What are the ways to enhance the quality of public service delivery in India?

প্ৰাপ্ত লোকসেৱা প্ৰদানৰ মানদণ্ড বৃদ্ধি কৰাৰ
উপায়সমূহ কি কি?

Evaluate briefly the functioning of corruption authorities in India.

কোৰুপ্তনৃত্বৰোধী সংস্থাৰ কাৰ্যপদ্ধতিৰ বিষয়ে
ব্ৰিফলি মূল্যায়ন কৰা।

(Continued)

(9)

(e) Discuss the main features of the Right to Education Act, 2009.

শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯ৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ
আলোচনা কৰা।

(f) Write a note on the Food Security Act, 2013 pointing out its features.

খাদ্য সুৰক্ষা আইন, ২০১৩ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰি
এটি চমু টোকা লিখা।

(g) Discuss how MGNREGA has contributed to ensure rural development in India.

MGNREGAই ভাৰতৰ গ্ৰাম্য উন্নয়ন সুনিশ্চিতকৰণত
কেনেদৰে অৰিহণা আগবঢ়াইছে, আলোচনা কৰা।

(h) Define Public Policy. Differentiate between the institutional approach and the rational choice approach to the study of public policy.

লোকনীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। লোকনীতি অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত
আনুষ্ঠানিক দৃষ্টিভঙ্গী আৰু যুক্তিনিষ্ঠ পদ্ধতি
মাজৰ পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

A25/821

(Turn Over)

(10)

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the different stages of the budget cycle in India. Highlight the role played by various institutions at each stage ensuring financial accountability.

ভাৰতত বাজেট প্ৰক্ৰিয়াৰ বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ আলোচনা কৰা। প্ৰতিটো পৰ্যায়ত বিত্তীয় দায়বদ্ধতা নিশ্চিতকৰণত বিভিন্ন অনুষ্ঠানে পালন কৰা ভূমিকাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) Examine the policy process in India, focussing on the stages on formulation, implementation and evaluation and the key challenges faced during each stage. Discuss any three approaches to public policy-making.

7+3=10

নীতি প্ৰস্তুতকৰণ, কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু মূল্যায়ন আৰু এই ক্ষেত্ৰত প্ৰতিটো পৰ্যায়তে সম্মুখীন হোৱা মুখ্য প্ৰত্যাহ্বানসমূহ উল্লেখ কৰি ভাৰতৰ নীতি নিৰ্মাণ প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে পৰ্যালোচনা কৰা। লোকনীতি নিৰ্মাণৰ যি কোনো তিনিটা দৃষ্টিভঙ্গী আলোচনা কৰা।

(c) "A Citizen's Charter is the expression of an understanding between the citizen and the public service provider about the quantity and quality of services

(Continued)

(11)

citizens receive in exchange for their taxes." Do you agree with the statement? Give appropriate reasons and evaluate.

“নাগৰিক চনদ হৈছে নাগৰিকে আদায় দিয়া কৰৰ বিনিময়ত লাভ কৰা সেৱাৰ পৰিমাণ আৰু গুণগত মানৰ বিষয়ে নাগৰিক আৰু লোকসেৱা প্ৰদানকাৰীৰ মাজত হোৱা বুজাবুজিৰ প্ৰকাশ।” তুমি এই উক্তিৰ সৈতে একমত নে? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে উপযুক্ত যুক্তি দৰ্শাই মূল্যায়ন কৰা।

(d) "There is need for a strong and effective grievance redressal mechanism in each organization." Do you agree with the statement? Give appropriate reasons with suitable examples in support of your answer and evaluate.

“প্ৰতিটো প্ৰতিষ্ঠানত এক শক্তিশালী আৰু কাৰ্যদক্ষ অভিযোগ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন আছে।” তুমি এই উক্তিৰ সৈতে একমত নে? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে উদাহৰণৰ সৈতে উপযুক্ত যুক্তি আগবঢ়াই মূল্যায়ন কৰা।

(e) What is social welfare administration? Discuss different approaches of social welfare.

2+8=10

সামাজিক কল্যাণকাৰী প্ৰশাসন কি? সামাজিক কল্যাণৰ বিভিন্ন দৃষ্টিভঙ্গী আলোচনা কৰা।

★★★

A25—22*/821

1 (Sem-4) POL 4

1 (Sem-4) POL 2

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL0400204

(Political Theory : Concepts and Debates)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct option of the following :

1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

(a) Rawls' concept of the 'original position' involves which of the following?

তলত উল্লিখিত কোনটো ৰ'লছৰ 'মূল অৱস্থা'ৰ ধাৰণাৰ অন্তৰ্গত ?

(i) A state of nature

প্ৰাকৃতিক অৱস্থা

(ii) A condition of anarchy

নৈৰাজ্যৰ অৱস্থা

(2)

(iii) A hypothetical social contract under a 'veil of ignorance'

‘অজ্ঞতাৰ পৰ্দা’ৰ তলত এক কাল্পনিক সামাজিক চুক্তি

(iv) A capitalist economy

পুঁজিবাদী অৰ্থনীতি

(b) According to John Rawls, which of the following is the 'first virtue of social institutions'?

জন ৰ'লছৰ মতে তলত উল্লিখিত কোনটো 'সামাজিক প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ প্ৰথম গুণ'?

(i) Efficiency

কাৰ্যক্ষমতা

(ii) Equality

সমতা

(iii) Justice

ন্যায়

(iv) Liberty

স্বাধীনতা

(3)

(c) Who among the following is associated with 'multiculturalism'?

তলত উল্লিখিত কোনজন 'বহুসংস্কৃতিবাদ'ৰ লগত জড়িত?

(i) John Rawls

জন ৰ'লছ

(ii) John Locke

জন ল'ক

(iii) Thomas Hobbes

থমাছ হবছ

(iv) Will Kymlicka

উইল কিমলিকা

(d) What are the universal human rights?

সার্বজনীন মানৱ অধিকাৰসমূহ কি কি?

(i) Local laws

স্থানীয় আইন

(ii) Basic freedoms

মৌলিক অধিকাৰ

(iii) Economic plans

অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা

(iv) National laws

ৰাষ্ট্ৰীয় আইন

(e) What does egalitarianism primarily mean?

সমানতাবাদে মূলত কি বুজায় ?

(i) Freedom of speech

বাক্ স্বাধীনতা

(ii) Equal rights for all

সকলোৰে সম-অধিকাৰ

(iii) Rule of law

আইনৰ শাসন

(iv) Economic growth

আৰ্থিক বিকাশ

(f) Who among the following is associated with the concept of sovereignty?

তলত উল্লিখিত কোনজন সাৰ্বভৌমত্বৰ ধাৰণাটোৰ লগত জড়িত ?

(i) Jean Bodin

জিন বডিন

(ii) J. J. Rousseau

জে. জে. ৰুছ'

(iii) Thomas Hobbes

থমাছ হবচ্

(iv) All of them

- (d) What is the central idea of anarchism as a political philosophy?

ৰাজনৈতিক দৰ্শন হিচাপে নৈৰাজ্যবাদৰ মূল ধাৰণাটো কি ?

- (e) Mention two features of multiculturalism.

বহুসংস্কৃতিবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (f) Mention the significance of the Treaty of Westphalia.

ৱেষ্টফেলিয়া সন্ধিৰ তাৎপৰ্য উল্লেখ কৰা।

- (g) Name two international organizations which influence the national policies of the States.

ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিত প্ৰভাৱ পেলাৱা দুটা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সংগঠনৰ নাম লিখা।

- (h) What is the relation between climate change and human rights?

জলবায়ু পৰিৱৰ্তন আৰু মানৱ অধিকাৰৰ মাজত সম্পৰ্ক কি ?

- (c) Explain Lockean notion of negative freedom.

জন ল'কৰ নঞৰ্থক স্বাধীনতাৰ ধাৰণাটো বৰ্ণনা কৰা।

- (d) Discuss the significance of substantive equality in addressing social inequalities.

সামাজিক অসমতা সম্বোধনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰকৃত সমতাৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

- (e) Is there a conflict between the concept of freedom and equality in a democratic society? Discuss.

এখন গণতান্ত্ৰিক সমাজত সমতা আৰু স্বাধীনতাৰ ধাৰণাৰ মাজত সংঘাত আছে নেকি? আলোচনা কৰা।

- (f) How do you understand the question of diversity within multiculturalism?

বহুসংস্কৃতিবাদৰ অন্তৰ্গত বিভিন্নতাৰ প্ৰশ্নটো কেনেকৈ বুজি পোৱা হয়?

- (g) What are the key components of a modern Nation-State?

আধুনিক জাতি-ৰাষ্ট্ৰৰ মূল উপাদানসমূহ কি কি?

(10)

- (h) Discuss the difference between distributive justice and global justice.

বিতৰণমূলক ন্যায় আৰু গোলকীয় ন্যায়ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions (any two) :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 2 = 20$

- (a) Critically discuss Amartya Sen's notion of development as freedom.

অমৰ্ত্য সেনৰ স্বাধীনতা ৰূপত বিকাশৰ ধাৰণাটোৰ সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

Discuss some of

the

in the

$5+5=10$

লকীয় ন্যায়ৰ

আলোচনা কৰা।

between liberal
multiculturalism.

মাজৰ
বহুসংস্কৃতিবাদৰ

কৰা।

(11)

- (d) What is globalization? Evaluate its impact on State sovereignty. $5+5=10$

বিশ্বায়ন কি? ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ মূল্যায়ন কৰা।

- (e) Discuss the consent theory of political obligation.

ৰাজনৈতিক বাধ্যবাধকতাৰ সন্মতি তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

★★★

(Continued)

A25—15*/819

1 (Sem-4) POL 2